

Cinsel Taciz ve Cinsel Disfonksiyon

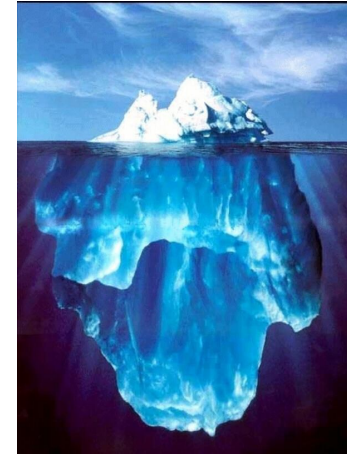
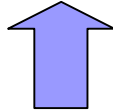
Yard.Doç.Dr. Esmâ Demirezen

İstanbul Üniversitesi, Bakırköy Sağlık Yüksekokulu

8. Ulusal Androloji Kongresi, 20 – 23 Mayıs 2009 , İzmir

-
- **Cinsel taciz**, istenmeyen cinsel mağduriyeti ifade eder. Kişilerin kendi rızaları dışında cinsel yönden istismar edilmeleri, zorla ya da kandırılarak (anal, oral, vajinal) cinsel ilişkiye zorlanmaları, cinsel uyarılara yönelik davranışlara maruz kalmaları, cinsel ilişki teklifi, cinsel organların gösterilmesi, izlenilmesi durumudur. http://tr.wikipedia.org/wiki/Cinsel_taciz (08.05.2009)

- Tüm toplumlarda (sosyoekonomik düzey, ırk, din vb.) yaygın, ancak konuşulmayan, gizli kalan ya da bilinip de bilinmezlikten gelinen, hasır altı edilen bir konu...
- İstatistiksel veriler "Iceberg'in" küçük bir bölümünü yansıtmaktadır
- Gnl.de çocukluk çağı cinsel taciz (ÇÇCT)
  - Travma derecesi

Cinsel Taciz

Belirti & Bulguları

- **Depresif bulgular:** Suçluluk, utanç, düşük özgüven
- **Anksiyete:** Genel anksiyete, fobiler, panik, travma semptomları(kabuslar, flashback=anlık hatırlamalar, dissosiasyon=yabancılaşıma hissi)
- **Kendine zarar verme davranış kalıbı:** Uyuşturucu kullanma, yeme bozukluğu, sigara basma, jilet kullanma, intihar girişimi ...
- **Algılama bozuklukları:** Gölge şekilleri görme, ayak sesleri duyma, birisinin dokunduğunu hissetme

- **Somatik şikayetler:** Cinsel bölgede ağrı, migren, uzun süreli uyku bozukluğu
- **Agresif davranışlar:** Cinsel taciz, saldırı, antisosyal davranışlar.
- **Kişilerarası problemler:** Yakın ilişki kurma, sürdürmede zorluk. Tatminsiz ilişkiler, erkek/kadınlara güvenmeme, izolasyon, ebeveynlik yapamama, zayıf sosyal ilişkiler
- **Cinsel sorunlar:** Cinsel işlev bozuklukları, kaçınma, cinsel agresif ve kompulsif (zorunlu tekrarlayıcı) davranışlar, cinsel kimlik karmaşası ve genel cinsel tatminsizlik.

Cinsel Taciz ve Cinsel Disfonksiyon

bazı çalışmalar . . .

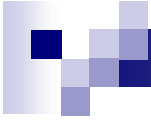
- ♀ da ÇÇCT ve yetişkinlikte cinsel yaşam problemleri ?
  - CT öyküsü (+) olan n=48, (-) n=71
  - CT (+) olan, (-) lara göre
  - daha az romantik
  - daha az tutkulu
  - cinsel uyarılma sürecinde tiksinti, korku ve anksiyete ↑
  - depresyon ↑
  - Cinsel aktivitenin geçmişteki olumsuz deneyimi hatırlatması (flashback)

Meston CM, Rellini AH, Heiman JR. Women's history of sexual abuse, their sexuality, and self – schemas. J.Consult Clin. Psychol. 2006; 72 (2):229-36.

■ CT ♀ & ♂ uzun etkileri ?

- 1995- 1997 retrospektif, n=17337
- ♂ %16'sı temaslı CT ve ♀ ise % 25 'i
- ♂ %40 ♀ tacizci
- ♀ ların %6'sı ♀
- benzer travmatik etkiler
- ♀ intihar teşebbüsü 2 kat ↑
- ♀ %40, eşleri alkolik
- ♀ %40-50'sı evlilik sorunları yaşamakta

Dube SR, Anda RF, Whitfield CL, Brown DW, Felitti VJ, Dong M, Giles WH. Long term consequences of childhood sexual abuse by gender of victim, Am.J. Prev. Med. 2005; 28(5): 430 – 8.

-
- CT öyküsü olan ♂ cinsel disfonksiyon ?
    - Cinsel disfonksiyon (CD) için başvuran n=359
    - N=30 CT (+)
    - Bu grup CT (+) olan n=73 ♀ karşılaştırılmış
    - CT öyküsü belirleyici faktör olarak belirlenmemiş
    - CD de işsizlik belirleyici ($p < 0.05$).
    - CT öyküsünün ♀ da daha yıkıcı

Sarwer DB, Crawford I, Durlak JA. The relationship between childhood sexual abuse and adult male sexual function, Child Abuse Negl. 1997 Jul; 21 (7) :649 – 55.

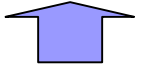

- ÇÇCT'in ileriki dönem sosyal, kişiler arası ilişkiler ve cinsel problemler arasındaki ilişki ?

- Postayla n=2250 ♀ anket

- ÇÇCT öyküsü (+) N=248 , yüz yüze görüşme, kontrol grubu ile karşılaştırma

- CT öyküsü ve düşük sosyoekonomik düzey, artmış cinsel problemler, yakın ilişkilerde bozulma/aksama, güven duyamama, partneri ilgisiz ve aşırı kontrollü algılama eğilimi ($p < 0.05$)

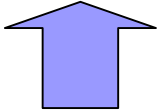
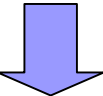

- ≥ 20 yaş, Tunuslu ♀ da CT öyküsü & uzun dönem etkileri ?

- Yüz yüze görüşme, n=728 ♀
- %9.2 si ÇÇCT
- Taciz eden %56.2'si mağdurun tanıdığı
- %20.4 aile ferdi
- CT öyküsü (+) depresyon ↑ (p<0.05)
- CT (+) vajinismus ↑ (p<0.05)

Mchichi Alami K, Kadri N. Moroccan women with its history of childhood sexual abuse and long term repercussions: a population based epidemiological study. Arch Women Ment. Health 2004 Oct; 7(4): 237 – 42.

■ Kadınlarda CT ve CD sorununun mekanizması ?

- Çalışmaya katılan ♀ cinsel şekiller, üstü kapalı cinsel uyarılar verilmiştir
- CT öyküsü (+) olan ♀ da cinsel uyarıyı engelleme tepkisi gözlenmiş
- heyecan ve uyarılma
- bu grubun cinsel düşünceleri bastırma konusunda sıkıntı yaşadıkları belirlenmiş

■ ♀ ÇÇCT ve bilişsel & duygusal mekanizma ?

- ÇÇCT öyküsü (+) n=27 ve (-) n=22 ♀
- Cinsellikle ilgili & ilgili olmayan konularda yazmaları istenmiş
- The Linguistic Inquiry Word Count software programı ile pozitif emosyon, negatif emosyon, vücut ve seks kategorilerine düşen sözcük sayımı ve oranları incelenmiş
- CT öyküsü (+) cinsellik dışında dahi yazarken daha fazla negatif sözcükler kullanmış
- Vücut ve seks sözcükleri kullanım sıklığı, cinsel istekle ilişkili (p<0.05)

- ÇÇCT öyküsü, sağlık durumu ve cinsel yaşam ?
  - 18 – 59 yaş, n=1793 , Avustralya
  - ♀ 1/3'ünde, ♂ 1/6'sında CT öyküsü (+)
  - Her iki cinste CT öyküsü & CD (p<0.05) ↑
  - Her iki grupta CT (+), fiziksel, emosyonel doyum ↓
  - CT(+)♀ yaşam boyu cinsel partner sayısı (p<0.05) ↑
  - ♂ fark yoktur (p>0.05)

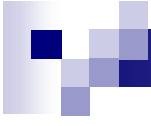
■ Orta yaş grubundaki ♀ ÇÇCT öyküsü ve CD ?

- N= 362, prospektif ♀ sağlığı çalışmasından
- %48 CT öyküsü yok
- %42'si temassız – cinsel taciz,
- %36'sı temaslı cinsel taciz,
- %7'si penetratif taciz
- %9'u fiziksel taciz raporlandırmış
- Penetratif CT öyküsü (+) çocuk sayısı ↓
- Partnerlere karşı duyguları daha zayıf ↓
- Mevcut ilişkileri daha kısa süreliydi
- Çocukluk dönemi fiziksel , cinsel taciz rapor (+) cinsel aktivite ↓
- ÇÇCT öyküsü parter ile ilişki kalitesini olumsuz etkilemekte

■ Avustralya'da CT prevalansı ve etkisi ?

- telefon görüşmeleri n=10173 ♂ , n= 9134 ♀, 16-59 yaş.
- Cevaplama oranı %73.1 (♂ %69.4 , ♀ %77.6).
- ♂ %4.8 i , ♀ **%21.1 i CT (+)**
- ≤16 yaş maruziyet
- CT (+) ♂ da stres, sigara, seksle ilgili anks., CYBH, sigara, IV uyuşt. ↑
- ≥1 CT maruz kalan ♂ son bir yıl içinde cinsel isteksizlik, seksi zevkli bulmama, cinsel aktiviteyi gerçekleştirebilme anksiyete ↑
- alkol kullanımı (p>0.05)
- CT (+) ♀ da psikososyal distress skoru, CYBH, sigara, IV uyuşturucu ↑
- Son bir yıl içinde sekse ilgisizlik, seksi zevkli bulmama, ilişkiye girebilme konusunda anksiyete ↑
- alkol (p > 0.05)

Visser R.O., Smith A, Rissel Ch., Richters J, Grulich A. Sex in Australia. Experiences of sexual coercion among representative sample of adults, Australian and New Zealand journal of Public Health, 2003, 27:2, 198-203.

Konuyla ilgili daha fazla çalışmaya
gereksinim vardır ...

-
- Sonuç olarak, CD multifaktöryel bir sorun
  - cinsel disfonksiyon tablosu ile gelen tüm hastalar **cinsel taciz** yönünde de değerlendirilmeli
  - Bu konuda uzman profesyonellere yönlendirilmeli
  - Hasta multidisipliner bir anlayış içerisinde izlenmeli
  - Kadınlarda CT belirlenmesinde özellikle Androloji Hemşiresi / Kadın Cinsel Sağlığı ile ilgili çalışan hemşirelere önemli roller düşmektedir
  - Hekim/Hemşire **TRAVMA ve Travmatik Bireyle Görüşme konusunda** konusunda bir eğitimden geçmeli

Tedavi

- Terapi

- Travma terapisi** --- Kronik hast. yönetimi

- Sex terapisi

- Eş / partner terapisi

- Medikal tedavi

- Cinsel işlev boz. yönelik

- Ruhsal soruna yönelik

Cinsel Taciz Öyküsü Nasıl Saptanabilir ?

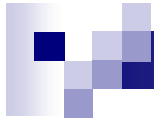
TACİZİ ÖYKÜSÜNÜ TANILAMA SORULAR

- 1. Çocukken size korkutucu, rahatsız edici bir biçimde dokunan oldu mu?
- 2. İstemediğiniz halde size cinsel bir davranış, ilişki teklif edildi mi?
- 3. Sizi cinsel anlamda kullanan ya da inciten oldu mu?
- 4. Sık sık kabuslarınızda zarar gören çocuklar, kaçma ya da ölüm sahneleri görüyor musunuz?
- 5. Sık sık çocuğunuza zarar verileceği ya da kendi çocuğunuzu incitme endişesi yaşıyor musunuz?
- 6. Zaman zaman geçmişinizin başkasına ait olduğu ya da tanıdığınız bir çocuğun bir yabancı olabileceği hissine kapılıyor musunuz?

-
- 7. Yalnız olmak ya da kaçamayacağınız yerlerde olmaktan korkuyor musunuz?
  - 8. Gerçek olmadığını bildiğiniz halde evde, ya da içinizde kötü birilerinin olduğu hissine kapılıyor musunuz?
  - 9. Gerçek olmadığını bildiğiniz halde zaman zaman sanki biri sizi çağırıyor ya da ayak sesleri duyuyor hissine kapılıyor musunuz?
  - 10. Gerçek olamayacağını düşündüğünüz halde birilerinin size dokunduğu ya da ittiği hissini zaman zaman yaşıyor musunuz?

İlk 3 sorudan herhangi birine ya da sonraki soruların en azından yarısına “Evet” cevabı verilmişse cinsel tacize uğramış olma ihtimali bu sorulara “Hayır” diyenlere göre oldukça fazla ya da kişinin hatırladığı ancak önemsemediği taciz olayı onun tahmininizden de daha fazla etkiler bırakmıştır.

<http://www.gebelik-rehberi.com/cinsellik/taciz.asp>

*If you don't heal the wounds of your
childhood, you bleed into the future*

Oprah Winfrey